

అరణ్యపర్వము - జ్ఞానఫలము

విఘ్నేశ్వర ధ్యానమ్

నమస్తే గణనాథాయ గణానాం పతయే నమః ।
భక్తిప్రియాయ దేవేశ భక్తేభ్యః సుఖదాయక ॥

శ్రీనివాస ధ్యానమ్

అనన్తవేదసంవేద్యం నిర్దోషం గుణసాగరమ్ ।
అతీంద్రియం నిత్యముక్తం శ్రీనివాసం భజేనిశమ్ ॥

శ్రీకృష్ణ ధ్యానమ్

వందే నవఘనశ్యామం పీతకాశేయవాససమ్ ।
సానన్దం సున్దరం శుద్ధం శ్రీకృష్ణం ప్రకృతేః పరమ్ ॥

వ్యాస ధ్యానమ్

వేదవ్యాసం స్వాత్మరూపం సత్యసన్దం పరాయణమ్ ।
శాన్తం జితేంద్రియక్రోధం సశిష్యం ప్రణమామ్యహమ్ ॥

అథ సంకల్పః

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే, విరాజమానస్య, జగద్రక్షణార్థమవతీర్ణస్య, శ్రీమదఖి-
లాండకోటిబ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినః,
పరిపూర్ణానుగ్రహేణ, సర్వేషాం, భక్తజనానామ్, ఆధివ్యాధినివృత్తిద్వారా,
ఆయురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం, సర్వారిష్టనివృత్తిద్వారా సకలశ్రేయోఽ-
భివృద్ధ్యర్థం, ధర్మార్థకామమోక్షాఖ్య, చతుర్విధ, పురుషార్థసిద్ధ్యర్థం,
సమస్తపాపక్షయార్థం, శ్రీపరమేశ్వరప్రీత్యర్థం శ్రీమన్మహాభారతే, వనపర్వణి,
యథాశక్తి ద్విపష్టితమోధ్యాయాంతర్గత, శ్లోకపారాయణం, ఆచార్యముఖేన
కరిష్యామహే.

శ్రీకృష్ణపరబ్రహ్మణే నమః

అథ ద్విషష్టితమోఽధ్యాయః

నల ఉవాచ

యథా రాజ్యం తవ పితుః తథా మమ న సంశయః ।

న తు తత్ర గమిష్యామి విషమస్థః కథంచన ॥ 62-1॥

కథం సమృద్ధో గత్వాహం తవ హర్షవివర్ధనః ।

పరిచ్యుతో గమిష్యామి తవ శోకవివర్ధనః ॥ 62-2॥

బృహదశ్వ ఉవాచ

ఇతి బ్రువన్ నలో రాజా దమయంతీం పునః పునః ।

సాంత్యయామాస కల్యాణీం వాససోఽర్ధేన సంవృతామ్ ॥ 62-3॥

తావేకవస్త్రసంవీతా అటమానావితస్తతః ।

క్షుత్పిపాసాపరిశ్రాంతౌ సభాం కాంచిదుపేయతుః ॥ 62-4॥

తాం సభాముపసంప్రాప్య తదా స నిషధాధిపః ।

వైదర్భ్యా సహితో రాజా నిషసాద మహీతలే ॥ 62-5॥

స వై వివస్త్రో వికటః మలినః పాంసుగుంతితః ।

దమయంత్యా సహ శ్రాంతః సుష్వాప ధరణీతలే ॥ 62-6॥

దమయంత్యపి కల్యాణీ నిద్రయాపహృతా తతః ।

సహసా దుఃఖమాసాద్య సుకుమారీ తపస్వినీ ॥ 62-7॥

సుస్తాయాం దమయంత్యాం తు నలో రాజా విశాంపతే ।

శోకోన్మథితచిత్తాత్మా న స్మ శేతే యథా పురా ॥ 62-8॥

స తద్ రాజ్యాపహరణం సుహృత్త్వాగం చ సర్వశః ।

వనే చ తం పరిధ్వంసం ప్రేక్ష్య చింతాముపేయివాన్ ॥ 62-9॥

కిం ను మే స్యాదిదం కృత్వా కింను మే స్యాదకుర్వతః ।

కిం ను మే మరణం శ్రేయః పరిత్యాగో జనస్య వా ॥ 62-10॥

మామియం హ్యనురక్షైవం దుఃఖమాప్నోతి మత్కృతే ।
మద్విహీనా త్వియం గచ్ఛేత్ కదాచిత్ స్వజనం ప్రతి ॥ 62-11॥

మయా నిఃసంశయం దుఃఖమ్ ఇయం ప్రాప్స్యత్యనువ్రతా ।
ఉత్సర్గే సంశయః స్యాత్తు విందేతాపి సుఖం క్వచిత్ ॥ 62-12॥

స వినిశ్చిత్వ బహుధా విచార్య చ పునః పునః ।
ఉత్సర్గం మన్యతే శ్రేయః దమయంత్యా నరాధిప ॥ 62-13॥

న చైషా తేజసా శక్యా కైశ్చిద్ దర్షయితుం పథి ।
యశస్వినీ మహాభాగా మద్భక్తేయం పతివ్రతా ॥ 62-14॥

వీవం తస్య తదా బుద్ధిః దమయంత్యాం న్యవర్తత ।
కలినా దుష్టభావేన దమయంత్యా విసర్జనే ॥ 62-15॥

సోఽవస్త్రతామాత్మనశ్చ తస్యాశ్చాప్యేకవస్త్రతామ్ ।
చింతయిత్వాధ్యగాద్ రాజా వస్త్రార్థస్యావకర్తనమ్ ॥ 62-16॥

కథం వాసో వికర్తేయం న చ బుద్ధ్యేత మే ప్రియా ।
విచింత్యైవం నలో రాజా సభాం పర్యచరత్తదా ॥ 62-17॥

పరిధావన్నథ నలః ఇతశ్చేతశ్చ భారత ।
ఆససాద సభోద్దేశే వికోశం ఖడ్గముత్తమమ్ ॥ 62-18॥

తేనార్థం వాససశ్చిత్త్వా నివస్య చ పరంతపః ।
సుప్తాముత్పృజ్య వైదర్భీం ప్రాద్రవద్ గతచేతనామ్ ॥ 62-19॥

తతో నివృత్తహృదయః పునరాగమ్య తాం సభామ్ ।
దమయంతీం తదా దృష్ట్వా రురోద నిషధాధిపః ॥ 62-20॥

యాం న వాయుర్న చాదిత్యః పురా పశ్యతి మే ప్రియామ్ ।
సేయమద్య సభామధ్యే శేతే భూమావనాథవత్ ॥ 62-21॥

ఇయం వస్త్రావకర్తేన సంవీతా చారుహాసినీ ।
ఉన్మత్తేన వరారోహ కథం బుద్ధ్యా భవిష్యతి ॥ 62-22॥

కథమేకా సతీ భైమీ మయా విరహితా శుభా ।
చరిష్యతి వనే ఘోరే మృగవ్యాలనిషేవితే ॥ 62-23॥

ఆదిత్యా వసవో రుద్రాః అశ్వినౌ సమరుద్గణౌ ।
రక్షంతు త్వాం మహాభాగే ధర్మేణాసి సమావృతా ॥ 62-24॥

వీవముక్త్యా ప్రియాం భార్యాం రూపేణాప్రతిమాం భువి ।
కలినాపహృతజ్ఞానః నలః ప్రాతిష్ఠదుద్యతః ॥ 62-25॥

గత్వా గత్వా నలో రాజా పునరేతి సభాం ముహుః ।
ఆకృష్యమాణః కలినా సౌహృదేనావకృష్యతే ॥ 62-26॥

ద్విధేన హృదయం తస్య దుఃఖితస్యాభవత్ తదా ।
దోలేన ముహురాయాతి యాతి చైవ సభాం ప్రతి ॥ 62-27॥

అవకృష్టస్తు కలినా మోహితః ప్రాద్రవన్నలః ।
సుస్తాముత్పృజ్య తాం భార్యాం విలప్య కరుణం బహు ॥ 62-28॥

నస్త్వైత్మా కలినా స్పృష్టః తత్ తద్ విగణయన్ నృపః ।
జగామైకాం వనే శూన్యే భార్యాముత్పృజ్య దుఃఖితః ॥ 62-29॥

ఇతి శ్రీమన్మహాభారతే వనపర్వాంతర్గత నలోపాఖ్యానపర్వణి
దమయంతీపరిత్యాగే ద్విషష్టితమోఽధ్యాయః ॥62॥

శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామివారి గోవిందనామావళి

అథ క్షమాప్తార్థనా

యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోఽస్తుతే ॥

అథ లోకక్షేమప్రార్థనా

స్వస్తిప్రజాభ్యః పరిపాలయంతాం న్యాయ్యేనమార్గేణ మహీం మహీశాః ।
గోబ్రాహ్మణేభ్యశ్చుభమస్తు నిత్యం లోకాస్సమస్తాస్సుఖినో భవన్తు ॥

అథ భగవత్సమర్పణమ్

కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అథ మంగళమ్

శ్రీయఃకాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

